

تىڭ باستاما، جاڭا ساپار

يۈەلياڭدى قىستىنەى ساياحاتشىلاردى باۋرادى

ئاۋ قويناۋىنان اڭقىعان اۋىل لەبى، شالعايدان ەسكەن اۋىل ساعىنىشى

نەشە جىل بۇرىنعى ”بۇكىلدەي اعاش قۇرىلمە-دى“ كۇنقاعارلى ۋىلەر اۋەلگىسىندەي ساقئال-عان، بايىرىعى قىستاقئان قويۇ اۋىل مادەنيەتى لەبى ەسەدى .

يۈەلياڭدى قىستىنەى پارتيا ياچەيكاسنىڭ

شۇجىي بان شياڭفۇ بىلاي دەپ تانىستردى: جا-

قىنعى جىلداردان بەرى اۋدان 30 مىلليون يۋان قارجى قوسىپ، تۇئاس قىستاق يۈەلياڭدى قىسە-ئىاعىندا ءداستۇرلى قىستاقتى قورعاۋ جانە اشۇ قىزمەتىن ورىستەتىپ، ءداستۇرلى قىستاق كەلبە-تىن بۇكىلدەي قالپىنا كەلتىردى. بۇكىل قىستاقئا-عى 144 ءداستۇرلى تۇرعىن ۋىلەردى جوندەپ، دارەجەسىن جوعارىلاتىپ، ءداستۇرلى تۇرعىن ۋىلەردىڭ سىرتقى اۋەلگى بەينەسىن ساقئاۋمەن بىرگە، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ قونىستاۋ ورتا-

سىن دا جاسقارتىپ، قويۇ اۋىل مادەنيەتى لەبىنە تولى بايىرىعى قىستاق بەينەسىن تۇلعالاپ، با-يىرىعى ءتۇس، بايىرىعى تىنىس، بايىرىعى لەپ ەسكەن، اۋەلگى ءىنارى، اۋەلگى تايبيعاتى، اۋەل-گى ەكولوگىياسى ساقئالغان“ ءداستۇرلى ەرەكشە-لىكتەنگى قىستاق قالىپتاستىردى. بۇدان سىرت، قىستاق ءداستۇرلى سالت-سانا، تويى-تومالاق، مەرەكە-مەيرام مادەنيەتىن قايتا سومداپ، جالعاستىرىپ، يۈەلياڭدى قىستىنەى كەلگەن ءارىبىر ساياحاتشىعا بالا كەزىندەگى اۋىل ەلەسىن سەزىندىردى. بايىرىعى قىستاقتى ارالاۋ، كوركەم كورىنىستى تاماشالاۋ، كونسەرت كورۇ، ”اۋىل زائىتارىن“ ساتىپ اۋ، ءدامدى- قۇجردان تاتۇ، خالىقتىق تۇسەلجانعا تۇنەۋ كوپتەگەن ساياحاتشىنىڭ وسىندا قادام تاستا-ۋىنىڭ سەبەبىنە اينالدى .

2014- جىلى يۈەلياڭدى قىستىنەى مەملەكەتە-تىك 3- توپتاعى ”جۇڭگو ءداستۇرلى قىستاقئار“ تىزىمىدىكىنە ەنگىزىلدى. 2018- جىلى يۈەلياڭدى قىستىنەى تاعى ”جۇڭگوداعى كورىكتى دە جايىلى قىستاقئاردىڭ“ بىرىنە اينالدى. يان شياڭفۇ بىلاي دەدى: ءداستۇرلى قىستاقنىڭ ”كەلبەتى“ ارتتى، ساياحات كاسىبى يۈەلياڭدى قىستىنەنىڭ تىرەكتىك كاسىپ سالاسىنىڭ بىرىنە اينالدى .

2018- جىلى 4- ايدا ۇرىمجىدە جۇمىس سىتەكەلى كوپ جىل بولغان حۇ جيانگاڭ مەن جۇ-بايى ۇزاق جىل اشقان اسحاناسىن وتكەرمەلەپ، اۋىلى يۈەلياڭدى قىستىنەى قايتىپ، ۇوز اۋلاسىندا لانىۋەلياڭ تۇسەلجاناسىن اشتى .

”قازىر بىزدە قوناق ۋىدەن 11 بولە بار، 50 ادام قونۇعا بولادى، 30 ادام ۇىر ۋاقىتتا تاماقئانا الادى“، - دەدى حۇ جيانگاڭ، ونىڭ كىرىسى دە ساياحاتشىلاردىڭ كوپەيۇنە ىلەسە كوپەيىپ، سايا-حات جاقسى جىلدارى تازا كىرىسى 200 مىڭ يۇاننان استى .

قاسڭىزدا قاراايىم كۇنقاعارلى ءۇي بار، اينالا بۇيرات- بۇيرات قىرقالار، كورىنىسى كوركەم يۈەلياڭدى قىستىنەى تۇس- تۇستان كەلگەن كوركەمونەرىشلەر مەن كوركەمونەر مەكتەپتەرىندەگى وقىنىشى- وقۇشىلاردىڭ اۋرۇلارى ءبولمىنىڭ قۇنقارۇ- ەمدەۋ قاتتى بولشەك قۇرىلمىلارىن جاقسارتادى. سونىمەن بىرگە بەيجىڭ بالالار شىپاخانىسى شىپاخانا باسىتىنن ۇزاق ۋاقىت تۇرۇعا جىبەرەدى، سونداي- اق امامانداردى شىنجياڭعا تاڭداپ جىبەرەدى ءارى ەمدەۋ بىرىككەن تۇلعالىى مەن قاشقىئان ەمدەۋ سەلبەستىگى جەلى ارقتە-لى جەلدە، جەلدەن تىسقىارى فورمامەن دا-رىندى باۋلۇدى، تەخىيىكا جەتكىزۇدى، ت.ب ورىستەتىپ، جەىرگىلىكتى ورنىنىڭ بالالار اۋرۇلارى ءبولمىنىڭ جالپىلىق مەدىتسىنىالىق قىزمەت وتەۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتادى. اۋتونوميالى رايوندىق بالالار شىپاخانا-سىنىڭ ورنىباسار باستىعى لو شىنحۇي مىنالار-دى ءبىلدىردى: اق قان اۋرۇى، باس سۇيەك شىنىندەگى وسپە، لىمفا بەز وسپەسى بالالاردىڭ ومىرىنە قاتەر توندىرەتىن اۋرۇلار، بۇرىن رايونىمىزداعى اۋرۇعا شالدىق-قان ءبىر ءبولىم بالالار نىشىكى وڭىرگە بارىپ

(باسى 1- بەتتە)

پارتيا 19- قۇرىلتايىنىڭ جانە 19- كەىزەكتى ورتا-لىق كومىتەتىنىڭ ەكىنشى، ءۇشىنشى، ءتورتىنشى، بەسىنشى جالپى ماجىلىستەرىنىڭ رۇحىن شىكەردە-لمەي دايەكتىلەندىرىپ، تىيماقتاندىرىپ، 3- رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ءماجىلىسىنىڭ رۇحىن دايەكتىلەندىرىپ، تىيماقتانە-دىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولقى، دالەمە- ءدال دايەكتىلەندىرىپ، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومە-نىڭ قىزمەت ورنالاستىرۇى بويىنشا جاڭا داۋىردە-گى خالىق قۇرىلتايى قىزمەت دەڭگەيىن جوعارد-ىلاتۇدى كوزدە ۇستاپ، السىقا كوز جىبەرىپ، جاع-مايدى انىق تانىپ، قىزمەتتى نىشكەرلەي ويىلاپ، زاڭدىق ەرەجە شىعارۇ، باقلاۋ، ۋاكىلدەر سىياقتى قىزمەتتەردى جاسامپازدىقيەن ويداعىداي سىتەپ، خالىق قۇرىلتايى قىزمەتىن علمىي جوبالاۋ جانە ىلگەرلەتۇە كەرەك.

ءماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: قازىر-گى جاعايدى تىيماق ەتۇ مەن ۇزاق بولاشاقتى جوسپارلاۋدىڭ قاتنىاسىن ويداعىداي ءبىر جاقىتى ەتۇ كەرەك. ءارى كەزەكتەگى كوزگە كورىنەتىن، تىيماقتانائىن قىزمەتتەردى ويداعىداي سىتەۋ كەرەك، ءارى كەزەكتەگى ءونىمدى، ۇزاق بولا-شاققا ساياتىن باياندى قىزمەتتەردى دە ويداعە-داي سىتەۋمەن بىرگە، كەىزىكتە ونىمىدىلىگى كو-رىنبەيتىن، الايدا نەگىز قالايىن، تۇبىرگە ساياتىن، بولاشاققا پايدالى قىزمەتتەردى دە ويداعىداي سىتەۋ كەرەك؛ ”ءبىر تۇئاس“ پەن ”بايالانستىرۇ-دىڭ“ قاتنىاسىن ويداعىداي ءبىر جاقىتى ەتۇ كەرەك. ءتۇرلى قىزمەتتەردىڭ اۋتونوميالى رايونە-دىق پارتكومنىڭ ءتۇيىندى قىزمەتتەرىمەن بولعان بايالىنس ءتۇيىنن، ۇشتاسۇ ءتۇيىنن دالەمە- ءدال

(باسى 1- بەتتە)

ءماجىلىس شىنجياڭ قىزمەتىنىڭ ءىس جۇزىندىگىن تىيماق ەتىپ، تۇئاس رايونىنىڭ وقۇ- اعارتۇ سە-تەرى دامۇنىنىڭ ”14- بەسجىلدىق“ جوباسى مەن وقۇ- اعارتۇدى باعالاۋ رەفورماسى قىزمە-تىن جوسپارلاپ ورنالاستىرىپ، شىنجياڭ وقۇ- اعارتۇنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرلەتە-تى. اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىيى، وقۇ- اعارتۇ قىزمەتى كومىتەتىنىڭ شۇجىيى لي پىڭشىن ماجىلىسكە قاتنىاستى ءارى ءسوز سويلەدى.

ءماجىلىس مىنانى اتاپ كورسەتتى: سوغىى جىلدارى اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم وقۇ- اعارتۇدى ەڭ الدىمەن دامىتائىن سىتراتەگىيالىق ورنىعا قويۇعا تاباندى بولپ، پارتيا ءۇشىن ادام تارىبەلەۋ، مەملەكەت ءۇشىن دارىندى باۋلۇ بەتا-لسىنا تاباندى بولپ، پارتيانىڭ وقۇ- اعارتۇ با-عتى مەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ وقۇ- اعارتۇ قىزمەتى جونىندەگى شەشىمدەرىن، ورنال-لاستىرۇلارىن جايپاي دايەكتىلەندىردى، شىنجياڭنىڭ وقۇ- اعارتۇ سىتەرىندە وراسان زور وزگەرىستەر تۇىلدى. تۇئاس رايونىمىزداعى وقۇ- اعارتۇ جۇيەسى ساياىسى دەڭگەيدى جوعارىلاتىپ، جاۋاپكەرىشلىك سەىزمىدى، بورىشتىلىق سەىزمە-دى، كوكەي تەستىلىك سەىزمىدى ونان ارى كۇ-شەيتىپ، دۇرس بەتالسىقا تاباندى بولپ، نىسانا- مىسندەتتەردى ايقىسىنادپ، الدامىى 5 جىلدىاعى شىنجياڭ وقۇ- اعارتۇ سىتەرىنىڭ دامۇىن جۇيەلى جوسپارلاپ، جاڭا ساپار باستاپ، تاعى دا تىڭ بە-لەسكە كوتەرىلۇى كەرەك.

ءماجىلىس مىنانى باسا دارىپتەدى: تۇئاس رايونىمىزداعى وقۇ- اعارتۇ جۇيەسى يدەياعا جە-تەكشىلىك ەتۇ سىندى نەگىزگى جەلىنى مىقتاپ يگەرىپ، بۇلجىماستان شي جىنپىڭنىڭ جاڭا داۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يدەياسىمەن رۇختى سومداپ، ادام تارىبەلەپ، قالىڭ كادىرلاردى، وقىنىشى- وقۇشىلاردى ۇزدىكسىز ”ئورت تانىمە-دى“ كۇشەيتۇگە، ”ئورت سەنىمدى“ بەكەمدەۋ-گە، ”ەكىنى قورعاۋدى“ ورنىنداۋعا تارىبەلەۋ، جە-تەكتەۋ كەرەك. ونەگە كورسەتىپ ادام تارىبەلەۋ ءتۇبىرىلى مىندەتىن مىقتاپ يگەرىپ، وتانىشلىدىق تارىبەسى مەن سوتسىيالىستىك وزەكتى قۇن كوزقا-راسى تارىبەسىن كۇشەيتىپ، جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەكەمدەپ، يدەيا- ساياىسى سابەىمە-دا رەفورما جاساۋ، جاڭالىق اشۇدى تەرەڭدەتىپ، ”بەستى تارىبەلەۋدى“ بىرگە جۇرگىزۇگە تاباندى بولپ، مەكتەپ، وتباسى، قوعامنىڭ سايكەسىپ ادام تارىبەلەۋ مەحازىمىن اقاۋسىزداندىرۇ كەرەك. مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءىتىل- جازۇ تارىبەسىن ۇزدىكسىز ىلگەرلەتىپ،

تاۋىپ، پارتيانىڭ شەشىمدەرىنىڭ، ورنالاستىرۇالا-رىنىڭ جان- جاقتى دايەكتىلەنۇنەن، ءونىمدى تىيا-ماقتانۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. بىرىكە-تىرۇدى، بايلىقتان ورتاق يىڭىلكىنەنۇدى، كۇشتەر-دەن ورتاق يىڭىلكىنەنۇدى ساپالابلاندىرىپ، خالىق قۇرىلتايى قىزمەتىنىڭ جالپىلىق بىرىككەن كۇشىن قالىپتاستىرۇ كەرەك؛ قارقىن مەن ساپانىڭ قاتىنا-سىن ويداعىداي ءبىر جاقىتى ەتۇ كەرەك. ءبىر جا-عىنان، ۋاقىت ۇتىپ ىلگەرلەۋىشلىككە قول جەتە-كىزىپ، قىزمەت رىتىمىن جەدەلدەتسىپ، قىزمەت ونىمىدىلىگىن جوعارىلاتاۋ: نەدى ءبىر جاعىمان، ساپاغا اناعۇرلىم مان بەرىپ، ناقتى ونىمىدىلىكتى كوزدەپ، زاڭدىق ەرەجە شىعارۇ قىزمەتىنىڭ سا-پاسىن جوعارىلاتاۋدى، باقلاۋ قىزمەتىنىڭ ونىمىدە-لىگىن جوعارىلاتاۋدى، ۋاكىلدەر قىزمەتىنىڭ دارە-جەسىن ءوسىرۇدى، ۇوز قۇرىلىسىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتاۋدى قۇلىشنا جۇزەگە اسىرىپ، كەلەر جىلعى ءتۇرلى قىزمەتتەردىڭ پارمەندى، ءىنارتىپە-تى، ءونىمدى ىلگەرلەۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

ءماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: تۇراق-تى كومىتەت وركانىنىڭ ارقابىسى تاراۋلارى وز-دەرىنىڭ ءىس جۇزىندىك جاعايدىمەن بىرلەستىرىپ، جوبا بەلگىلەپ شايقاس جۇرگىزۇگە تاباندى بولپ، قىزمەت مىسندەتتەرىن ونان ارى اشالاپ، ەڭجەيى- تەڭجەيىلەندىرىپ، قىزمەت تۇيىندەرىن، قىزمەت ءىنارتىسىن، قىزمەت اياق السىن، قىزمەتتىگى جاۋاپتى ادامدى ايقىنادپ، شىنايى يگەرىپ ناقتى سىتەۋگە تا-باندى بولپ، ماڭگى قاجىماي- تالپايىتىن رۇحانى كۇيىمەن، ناسىقا تالجا، تەمرىگە ءىز قالدىراتىن ارنە-مەن ءبىر- بىرلەپ تىيماقتاندىرۇدى يگەرىپ، اۋەلگى ماقسات، بورىشتى امالياتتا ايگىلەۋ بارد-سىندا تولمىدى جاۋاپ تاپسىرۇ كەرەك.

ەمىتجان اۋ، وقۇشى قابىلداۋ ءتۇزىمى رەفورما-سىن تەرەڭدەتسىپ، وقىنىشلار قوسىنى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، مەكتەپكە دەپىنگى تارىبە، مىسندەتتى وقۇ- اعارتۇ، ورتا مەكتەپ ساتىسىنداعى وقۇ- اعارتۇ، كاسىپتىك وقۇ- اعارتۇ، جوعارى دارە-جەلى وقۇ- اعارتۇدى ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرلەتسىپ، وقۇ- اعارتۇ سالاسىنداعى ”تومەن-گە بەرۇ، باسقارۇ، قىزمەت وتەۋ“ رەفورماسىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتسىپ، رەفورما جاساۋ، جاڭا-لىق اشۇ ارقىلى وقۇ- اعارتۇدىڭ دامۇىنداعى قولماتالى، قىيىن ءتۇيىندى ماسەلەلەردى شەشۇ كەرەك. ۋيرەنۇگە قۇلقىنى قوعام قۇرۇ سىندى بەتالىستى مىقتاپ يگەرىپ، جالپى خالىقتىڭ ومىر-لىك ۋيرەنۇنە قىزمەت كورسەتەتىن وقۇ- اعارتۇ جۇيەسىن بەلسەنە قۇرۇ كەرەك.

ءماجىلىس مىنانى باسا دارىپتەدى: جوعارى ساپالى وقۇ- اعارتۇ جۇيەسىن قۇرۇدى كوزدە ۇستاپ، ‹‹جاڭا داۋىردەگى وقۇ- اعارتۇدى باعالاۋ رەفورماسىن تەرەڭدەتۇدىڭ جالپى تۇلعا-لىق جوباسىنىڭ›› تالابى بويىنشا وقۇ- اعارتۇدى باعالاۋ رەفورماسىندا تىڭ سەرىپلىسكە قول جەتە-كىزۇدى تىغىملىكتى ىلگەرلەتسىپ، ار دارەجەلى، ار ءتۇرلى مەكتەپتەردى ونەگە كورسەتىپ ادام تارىبە-لەۋ ءتۇبىرىلى مىسندەتىن مۇقيات تىيماقتاندىرۇعا جەتەكتەپ، وقىنىشلاردى ءبىلىم بەرۇ ارقىلى ادام تارىبەلەۋ قىزمەت مىسندەتىن اناعۇرلىم ويداعىداي اتقارۇعا جەتەكتەپ، وقۇشىلاردىڭ اخلاق، اقىل-وي، دەنە، ەستەتىكا، ەڭبەك جاقئارىندا جان-جاقتى دامۇىن جىبەىپ، قوعامدى ادام سىتەتۇ دۇرس بەتالىسىنا قاراي باستاپ، وقۇ- اعارتۇ دامۇنىنىڭ تاماشا ورتاسىن كۇش سالا قالىپتاستىرۇ كەرەك.

ءماجىلىس مىنانى باسا دارىپتەدى: پارتيانىڭ وقۇ- اعارتۇ قىزمەتىنە جايپاي باسىشلىغىنا تابانە-دى بولپ جانە ونى كۇشەيتىپ، دۇرس مەكتەپ باسقارۇ بەتالسىنىباستان- اياتى تاباندى بولۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. ار دارەجەلى پارتىكوم وقۇ- اعارتۇ قىزمەتى باسىشلىق گرۇپپاسى، وقۇ- اعارتۇ قىزمەتى كومىتەتى جانە ار دارەجەلى وقۇ- اعارتۇ اكىمشىلىك تاراۋلارى ۋيىمىدىق جۇيەنى ونان ارى كەمەلدەندىرۇى، قىزمەت جاۋاپكەرىشلىگىن سالالاۋى، اينالم مە-حازىمىن اقاۋسىزداندىرۇى، بەلسەندىلىكىپ ۇسە-تىنە لىپ، نىسكەرلىك كورسەتىپ، خالىق قالاۋىنان شىعاتىن وقۇ- اعارتۇدى جۇرگىزۇگە قۇلىشىنىپ، وقۇ- اعارتۇدىڭ جوعارى ساپالى دامۇى ارقىلى شىنجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىنا پارمەندى تىرەك ازىرلەۋى كەرەك.

اۋتونوميالى رايوننىڭ ورنىباسار ءتوراعامى سۇن خۇڭجەي ءماجىلىستى باسقاردى .